

ПОШТОВАНИ ГРАЂАНИ, ВОДИТЕ РАЧУНА О СВОЈИМ РАЧУНИМА!

У случају нередовног плаћања комуналних услуга, пружаоци тих услуга су дужни да подносе предлоге за принудну наплату комуналних дугова, у извршном поступку. Овде су дате најзначајније информације о поступку извршења у комуналним предметима, како би грађани који се нађу у улози извршног дужника боље познавали своја права и обавезе.

БОЉЕ РЕДОВНО ПРОВЕРАВАТИ СТАЊЕ, НЕГО СЕ ИЗЛАГАТИ ПРИНУДНОЈ НАПЛАТИ!

- Редовно пратити стање задужења и уплата, и благовремено интервенисати у случају уочених грешака или неправилности у обрачуну
- Поднети рекламацију код пружаоца комуналних услуга ако је проблем у квалитету услуге (нпр. лош квалитет грејања, неуредно снабдевање водом, нередовно одношење отпада и сл.)
- Редовно ажурирати своје податке код пружаоца комуналних услуга, како би били тачни и поуздани у сваком моменту, и тиме избегли могуће непријатности, као што је замена идентита корисника или одуговлачење и повећани трошкови принудне наплате

НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ОБАВЕЗА ДОСТАВЉАЊА ОПОМЕНЕ ПРЕ ПОКРЕТАЊА ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА!

Покретању извршења ради наплате комуналног дуга не мора да претходи опомена или обавештење о стању дуга, за разлику од ранијих правила извршног поступка. Међутим, обратите пажњу на износ заосталог дуга који је наведен на редовном, месечном рачуну.

РЕШЕЊЕ ОД ИЗВРШЕЊУ ДОНОСИ ЈАВНИ ИЗВРШИТЕЉ!

Решење о извршењу на основу веродостојне исправе ради намирења потраживања из комуналних и сродних услуга, доноси јавни извршитеља, а не суд. Јавни извршитељи по предлозима за извршење поступају врло ажурно, доносе решења и достављају их дужницима у кратком року од подношења предлога, тако да нема „застоја“ у уплати комуналних дугова. Како би се избегла пракса „усмеравања“ предмета, прописан је посебан механизам случајне и једнаке расподеле предмета надлежним јавним извршитељима.

МОГУЋНОСТ ДОБРОВОЉНОГ ПЛАЋАЊА ПРЕ ПРИНУДНЕ НАПЛАТЕ ПО РЕШЕЊУ!

Постоји могућност добровољног плаћања у року од осам дана од пријема решења. Ако дужник уплати укупан износ главног дуга и утврђене камате на рачун који је наведен у решењу о извршењу, остварује право на умањење накнаде за извршитеља за 50%, а не настају ни нови трошкови даљег поступка и камате на главни дуг.

ИЗУЗЕТНО ЈЕ ВАЖНО ПРИМИТИ РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ!

- Зато што је то често прва информација да је уопште покренут извршни поступак против дужника, и садржи битне информације о дугу (висина дуга, обрачунски периоди, висина затезне камате, евиденција уплата дужника и др.)
- Зато што од дана пријема тече рок од осам дана за подношење приговора, као главног правног лека, и исти рок за добровољно плаћање
- Ако се избегава или одбија пријем, након друге неуспеле доставе, решење се истиче на електронској огласној табли суда и сматра се да је достава успела протеком осам дана од дана истичања. Протеком рока од следећих осам дана наступа правоснажност решења и започиње принудна наплата
- Ако дужник не прими решење, постоји могућност да не зна ни за дуг ни за покренут поступак, решење постане правоснажно, спроведе се принудна наплата скидањем новца са рачуна, а притом дужник више нема право на приговор.

Адреса електронске огласне
табле суда:

<https://etabla.sud.rs>

ТРОШКОВИ ИЗВРШЕЊА МОГУ БИТИ РЕЛАТИВНО ВЕЛИКИ!

Трошкови извршења у комуналним предметима могу бити значајно већи у односу на висину главног дуга. Зато је препорука да се предупреди покретање поступка. У случају да буде покренут поступак, све додатне радње јавног извршитеља повлаче нове трошкове, па укупни износ трошкова, кад се утврди по окончању поступка, може да буде релативно велики у односу на главни дуг, нарочито у комуналним предметима.

ПОТРОШАЧКА САВЕТОВАЛИШТА

Ако вам треба стручна помоћ у разумевању рачуна које сте добили, као и ваших законских права и обавеза, можете се обратити неком од потрошачких саветовалишта. Списак свих регистрованих саветовалишта можете пронаћи овде: <https://zastitapotrosaca.gov.rs/udruzenja>

ШТА ЈЕ ИЗВРШНИ ПОСТУПАК И КАКО СЕ СПРОВОДИ?

Извршење је поступак принудног намирења новчаних и неновчаних потраживања извршних поверилаца, и спроводи се ако је неко обавезан извршном исправом (најчешће правноснажна судска пресуда) или веродостојном исправом (када закон то дозвољава, без претходног судског поступка и судске одлуке) да исплати неки износ или учини неку радњу, а то не учини у року прописаном за добровољно извршење обавезе. Принудна наплата дугова у вези комуналних услуга (водоснабдевање, канализација, комунални отпад, градски превоз путника, јавни паркинг, даљинско грејање, као и снабдевање електричном енергијом и телекомуникационе услуге) спроводи се у поступку извршења на основу веродостојне исправе, с тим да постоје и посебна правила поступка карактеристична управо за извршење у комуналним предметима.

КОЈЕ СУ СПЕЦИФИЧНОСТИ ИЗВРШЕЊА У КОМУНАЛНИМ ПРЕДМЕТИМА?

Поред тога да решење доноси **јавни извршитељ**, а не суд, специфичности овог поступка су и:

- Веродостојна исправа, на основу које се доноси решење о извршењу, је извод из пословних књига повериоца. У пракси, то је стање на рачуну или обрачун дугова корисника онако како их води комунално предузеће.
- Решење може бити и у облику штамбиља, ако предлог садржи прописане елементе и комплетну документацију. Штамбил се ставља на крају поднеска предлога за извршење, садржи потпис и печат јавног извршитеља, руком уписан број предмета и износ трошкова, као и поуку о правном леку.
- Извршење на основу веродостојне исправе спроводи се тек након правноснажности решења, тј. након истека рока за приговор.

ШТА ЈЕ НАЧЕЛО ФОРМАЛНОГ ЛЕГАЛИТЕТА?

Јавни извршитељ је приликом одлучивања о предлогу за доношење решења о извршењу, везан за **веродостојну исправу**, и није овлашћен да испитује њену законитост и правилност. То правило се зове начело формалног легалитета, и подразумева да се приликом одлучивања по предлогу испитује само да ли исправа има законом прописана формална својства веродостојне исправе, али не и њена садржина. Исто начело важи и код доношења решења о извршењу на основу извршне исправе.

ШТА ЈЕ ПОСТУПАК ДОБРОВОЉНОГ НАМИРЕЊА?

Комунално предузеће може, али није обавезно, јавном извршитељу да поднесе предлог за добровољно намирење новчаног потраживања, пре покретања поступка извршења. На основу тог предлога јавни извршитељ ће позвати дужника да добровољно плати дуг и информисаће о погодностима које се на тај начин стичу. Поступак добровољног намирења траје најдуже **60 дана** и у том року је неопходно постићи споразум са повериоцем или добровољно измирити дуговање. Ово је, заправо, претходни поступак извршења, и не треба га мешати са добровољним плаћањем, које представља опцију у самом поступку извршења.

КОЈИ ЈЕ ПРАВНИ ЛЕК ПРОТИВ РЕШЕЊА О ИЗВРШЕЊУ У КОМУНАЛНИМ ПРЕДМЕТИМА?

Против решења о извршењу на основу веродостојне исправе, укључујући решења донета у комуналним предметима, дозвољен је **приговор**, као основни правни лек. Приговор се подноси јавном извршитељу који је донео решење, у року од **осам дана** од пријема решења. Приговором се побија решење, ако потраживање није настало, није доспело, ако је престало или је застарело, ако је неистинит садржај веродостојне исправе на којој је засновано решење, као и ако се потраживање не односи на тог извршног дужника. Доказе у прилог ових тврдњи је потребно дати у писаном облику, у прилогу приговора, јер ће у супротном бити одбачен без враћања на допуну.

Приговор може да се односи и само на део решења којим су одређени трошкови извршења.

По приговору одлучује месно **надлежни суд**. Приговор одлаже спровођење извршења, до одлуке по приговору.

КАКАВ ЈЕ ПОСТУПАК АКО СУД УСВОЈИ ПРИГОВОР?

Ако суд усвоји приговор, поступак се даље наставља пред истим судом у парничном поступку, а **извршење се обуставља** до окончања парнице. У овој парници дужник, сада у положају туженог, може да побија садржину решења о извршењу, што није могао у извршном поступку због примене начела формалног легалитета исправе. То се односи на све приговоре на начин књижења уплата, обрачун дуга, застару, на квалитет и услове услуге и др. Парница, међутим, доноси нове трошкове за обе стране, који се на крају опредељују према успеху странке у парници.

КАКО СЕ СПРОВОДИ ПРИНУДНА НАПЛАТА?

Након протекла рока за приговор или његовог одбијања, приступа се спровођењу извршења. Како су у комуналним предметима у питању искључиво новчана потраживања, извршење се спроводи првенствено на средствима на текућем или штедном рачуну дужника. Принудна наплата подразумева **"блокаду" на рачуну дужника** и пренос целокупног износа дуга, са каматом и трошковима поступка, до намирења целокупног потраживања, на рачун повериоца. Поред дужниковог рачуна код банке, могућа је наплата преносом дужникових новчаних потраживања, одузимањем и продајом покретних ствари, као и одузимањем и продајом непокретности. **Извршење може да се спроводи сваког радног дана од 07 до 22 часа, или изван тог времена ако извршни дужник избегава испуњење обавезе. У случају да се извршењу пружа отпор могућа је и асистенција полиције.**

КАКВЕ СУ МОГУЋЕ ПОСЛЕДИЦЕ ОМЕТАЊА ИЗВРШЕЊА?

Свако ометање извршења је противзаконито. Физичко лице које омета или спречава спровођење извршења може бити кажњено новчаном казном до 200.000 динара. Поред тога, јавни извршитељ има својство службеног лица у светлу кривичног законодавства, па ометање извршења путем примене силе, претње употребом силе или нападом на јавног извршитеља, може да буде кривично дело које се гони по службеној дужности.

КАКО СЕ ОБРАЧУНАВАЈУ И НАПЛАЋУЈУ ТРОШКОВИ ИЗВРШЕЊА?

Трошкове извршења чине накнада за рад и стварни трошкови у складу са **Јавноизвршитељском тарифом**, као и накнада трошкова повериоца у поступку. Извршни поверилац плаћа предујам трошкова, како би поступак био покренут. Међутим, све трошкове поступка, тј. плаћени износ предујама као и друге трошкове колико изнесу до окончања извршења, сноси извршни дужник. Ти трошкови се урачунавају у укупан износ који се наплаћује приликом спровођења извршења. У комуналним предметима, решење о трошковима је по правилу саставни део решења о извршењу, тако што се на штамбиљу решења попуни поље које се односи на износ признатих трошкова поступка.

За детаљније информације о правилима извршног поступка и правима и обавезама странака у поступку, преузмите Водич за грађане у извршном поступку у комуналним и сродним предметима „Када извршитељ покуца на врата“, на линку: <https://cep.org.rs/wp-content/uploads/2020/10/Kad-izvrsitelj-pokuca-na-vrata.pdf>